

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN

CBN-advies 2013/2 – Het gebruik van de rekening 15 Kapitaalsubsidies door grote en zeer grote verenigingen en stichtingen

Advies van 20 februari 2013

- I. Algemeen
- II. Voorbeelden

I. Algemeen

1. Schenkingen, legaten en subsidies in natura of in geld (hierna: subsidies) moeten worden geboekt respectievelijk onder permanente financiering, kapitaalsubsidies of op de resultatenrekening naargelang zij ertoe leiden de fondsen van de vereniging permanent te vergroten, tot doel hebben een vast actief te verwerven dat op duurzame manier wordt bestemd voor de activiteit van de vereniging dan wel deel uitmaakt van de courante activiteit van de vereniging¹. Het komt in het bijzonder toe aan het bestuursorgaan om de regels vast te leggen die toelaten een onderscheid te maken tussen de verschillende vormen van subsidies waarvan de vereniging of stichting geniet. Bij deze beoordeling moet het bestuursorgaan rekening houden met het doel van de subsidies, veeleer dan met de effectieve aanwending ervan. In de praktijk zullen beiden veelal samenvallen.

2. Het koninklijk besluit van 18 december 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen² heeft de inhoud van de post Kapitaalsubsidies gewijzigd, zodat deze voortaan uitsluitend de kapitaalsubsidies omvat die werden verkregen voor investeringen in vaste activa waarvan de gebruiksduur beperkt is. De Commissie heeft het nuttig gevonden enige verduidelijking te verstrekken over het gebruik van de rekening 15 Kapitaalsubsidies door grote en zeer grote verenigingen en stichtingen.

3. Subsidies die voorzien in een permanente financiering ter duurzame ondersteuning van de activiteit van de vereniging of stichting worden geboekt in de passiefpost I. Fondsen van de vereniging ongeacht of de subsidies worden ontvangen in geld of in natura. Wanneer deze subsidies in natura werden ontvangen, wordt evenmin een onderscheid gemaakt tussen enerzijds, activa waarvan de gebruiksduur beperkt is en anderzijds, activa waarvan de gebruiksduur niet beperkt is. Het betreft subsidies in geld of in natura (al dan niet afschrijfbaar) die onvoorwaardelijk worden toegekend. De begunstigde van de subsidies is aldus volledig vrij te beschikken over deze middelen. Indien (al dan niet afschrijfbaar) activa worden ontvangen, staat het de begunstigde vrij om deze bijvoorbeeld te verkopen en de opbrengsten naar eigen goeddunken aan te wenden.

4. Voor subsidies die werden verkregen voor investeringen in vaste activa wordt een onderscheid gemaakt naargelang de subsidies ofwel betrekking hebben op vaste activa waarvan de gebruiksduur onbeperkt is, ofwel betrekking hebben op vaste activa waarvan de gebruiksduur beperkt is.

Wat betreft de subsidies die verkregen zijn voor de investering in vaste activa met een onbeperkte gebruiksduur (hetzij in contanten, hetzij in natura), wordt de subsidie geboekt op de passiefpost I. Fondsen van de vereniging. Een dergelijke subsidie wordt gelijkgesteld met een permanente bron van vermogen die aldus niet gespreid in resultaat wordt genomen, maar rechtstreeks wordt toegevoegd aan de fondsen van de vereniging.

De subsidies verkregen voor de investering in vaste activa met een beperkte gebruiksduur (hetzij in contanten, hetzij in natura) worden geboekt op de passiefpost VI. Kapitaalsubsidies. De inresultaatname van de kapitaalsubsidie loopt parallel met de afschrijvingen van de vaste activa voor de verwerving waarvan de subsidie werd verkregen middels de rekening 736 Kapitaal- en interestsubsidies.

5. Voormeld koninklijk besluit van 18 december 2012 heeft tevens twee nieuwe opbrengstrekeningen geïntroduceerd: de rekening 737 Exploitatiesubsidies en de rekening 738 Compenserende bedragen ter vermindering van de loonkost. Voor wat betreft het gebruik van deze rekeningen verwijst de Commissie naar het [advies 2010/16](#) Boekhoudkundige verwerking van subsidies, schenkingen en legaten, toegekend in contanten, in de jaarrekening van begunstigde grote en zeer grote verenigingen en stichtingen.

II. Voorbeelden

6. Een vzw betreft een van derden gehuurd gebouw. De overheid kent jaarlijks aan deze vzw een subsidie in contanten toe ter dekking

van deze huurkosten. Aangezien de subsidie enkel strekt tot de financiering van de lopende werkingskosten van het boekjaar waarin de subsidie werd bekomen, kan deze subsidie niet worden aangemerkt als een ondersteuning die op lange termijn het vermogen van de vzw beïnvloedt. Dergelijke subsidie wordt geboekt op de rekening 737 Exploitatiesubsidies.

7. Een vzw betreft een van derden gehuurd gebouw. In het jaar 20X0 kent de overheid een subsidie in contanten toe teneinde de vzw in staat te stellen dit onroerend goed aan te kopen. Dergelijke subsidie voldoet aan de voorwaarden om aangemerkt te worden als een kapitaalsubsidie in de mate dat de subsidie betrekking heeft op de verwerving van het gebouw. In de mate dat de subsidie betrekking heeft op de verwerving van het terrein wordt de subsidie geboekt op de passiefpost I. Fondsen van de vereniging.

8. Een vzw betreft een van derden gehuurd gebouw dat plaats biedt aan 15 personen. Omwille van de uitbreiding van de activiteiten van de vzw moet de vzw op zoek naar bijkomende lokalen. Ter ondersteuning van de uitbreiding van de activiteiten van de vzw, schenkt een bevriende vereniging een woning aan de vzw. Deze woning is niet geschikt voor een ingebruikname door de vzw zelf. De vzw mag de woning aanwenden naar eigen goeddunken en desnoods verkopen. Een dergelijke schenking wordt integraal geboekt onder de passiefpost I. Fondsen van de vereniging. De schenking betreft immers een tegemoetkoming die onvoorwaardelijk wordt verkregen ter uitbreiding van de vereniging of ter duurzame ondersteuning van de vereniging. Het is daarbij van geen belang of deze schenking werd verstrekt in contanten of in natura. Indien de schenking werd verkregen in natura, maakt het evenmin uit of deze activa al dan niet een beperkte gebruiksduur hebben.

¹ Verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen (BS 30 december 2003) en de adviezen 2010/16 Boekhoudkundige verwerking van subsidies, schenkingen en legaten, toegekend in contanten, in de jaarrekening van begunstigde grote en zeer grote verenigingen en stichtingen en 2010/17 Boekhoudkundige verwerking van subsidies, schenkingen en legaten in natura in de jaarrekening van begunstigde grote en zeer grote verenigingen en stichtingen. Voormelde adviezen blijven onverkort van toepassing.

² BS 31 januari 2013.